

15/10/2019

XYGAFR F.Y.B Com
F.C-I

Bl.No.04
C-06

[Time: 2 ½ hours]

[Total Marks: 75]

- N.B.:** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. (A) Choose the correct alternative (any eight):- 8
- 1 The Constitution of India has recognized _____ major languages.
(26,24,22)
 - 2 Hinayana and Mahayana are two major schools of _____.
(Buddhism, Jainism, Sikhism)
 - 3 _____ abolished the practice of Sati.
(Mahatma Phule, Raja Ram Mohan Roy, Sardar Vallabhai Patel)
 - 4 Sexual harassment at workplace is a form of _____ violence against women.
(criminal, domestic, social)
 - 5 Anti-Hindi agitations took place in _____ India.
(Northern, Southern, Western)
 - 6 The _____ border dispute is a dispute involving the Indian states of Karnataka and Maharashtra.
(Belgaum, Sangli, Pune)
 - 7 Prime Minister is the _____ head in India.
(Executive, Judicial, Legislative)
 - 8 _____ is the Commander-in-chief of all forces in India.
(Prime Minister, Home Minister, President)
 - 9 There are _____ schedules in the Indian Constitution.
(05, 12, 08)
 - 10 There are _____ fundamental duties mentioned in the Indian constitution.
(11, 12, 13)
- (B) State whether the following statements are **True** or **False** : (any seven):- 7
- 1 The tribals in India believe in caste system.
 - 2 India has no official religion.
 - 3 The caste system and the varna system are one and the same.
 - 4 The infant mortality rate is high in India.
 - 5 Economic justice is related to universal adult franchise.
 - 6 Uniform Civil Code is a solution to the problem of communalism.
 - 7 Development of national language is solution to the problem of linguism.
 - 8 The Constitution of India is rigid.
 - 9 Sumandevi Pandit was first woman speaker of Lok Sabha.
 - 10 The Mayor is elected for a term of five years.

XYGAFR

2. Write about the types of violence against women. 15
- OR**
2. Discuss the causes of blindness and treatment available to deal with the problem of blindness. 15
3. Explain the inequalities created by the caste system. 15
- OR**
3. Explain the term Communalism. Discuss its causes. 15
4. Explain any five features of the Indian Constitution. 15
- OR**
4. Discuss the fundamental duties of the citizens of India. 15
5. Highlight the role of women in Indian politics. 15
- OR**
5. Write short notes on (any three):- 15
- (a) Multi-cultural nature of Indian society.
 - (b) Portrayal of women in media.
 - (c) Regional Parties in India.
 - (d) Linguistic conflicts.
 - (e) Two ideals of Preamble of India.

सूचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. (अ) योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही आठ):-

- (१) भारतीय राज्यघटनेने _____ मुख्य भाषांना मान्यता दिली आहे.
(२६, २४, २२)
- (२) हीनयान आणि महायान ह्या _____ धर्माच्या दोन मुख्य शाखा आहेत.
(बौद्ध, जैन, शीख)
- (३) _____ ह्यांनी सती प्रथा रद्द केली.
(महात्मा फुले, राजा राम मोहन रॉय, सरदार वल्लभभाई पटेल)
- (४) कामाच्या ठिकाणी होणार छळ हा स्त्रियांविरुद्धचा _____ प्रकारचा हिंसाचार आहे. (गुन्हेगारी, घरगुती, सामाजिक)
- (५) हिंदी प्रति विरोध करण्यासाठीच्या चळवळी _____ भारतात झाल्या होत्या.
(उत्तर, दक्षिण, पश्चिम)
- (६) _____ सीमावाद हा कर्नाटक आणि महाराष्ट्र या भारतीय राज्यांचा समावेश असणारा वाद आहे.
(बेळगाव, सांगली, पुणे)
- (७) पंतप्रधान हे भारतातील _____ प्रमुख आहेत.
(कार्यकारी, न्यायिक, संसदीय)
- (८) _____ हा भारतातील सर्व सैन्यदलांचा सरसेनापती आहे.
(पंतप्रधान, गृहमंत्री, राष्ट्रपती)
- (९) भारतीय संविधानात _____ परिशिष्टे आहेत.
(०५, १२, ०८)
- (१०) भारतीय राज्यघटनेत _____ मूलभूत कर्तव्यांचा उल्लेख आहे.
(११, १२, १३)

(ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर आहेत ते सांगा (कोणतेही सात):-

- (१) भारतातील आदिवासी जातीव्यवस्थेवर विश्वास ठेवतात.
- (२) भारताचा अधिकृतरित्या कोणताही धर्म नाही.
- (३) जात व्यवस्था व वर्ण व्यवस्था एक-सामान आहेत.
- (४) भारतात बालमृत्यूचे प्रमाण जास्त आहे.

- (५) आर्थिक न्याय हा सार्वत्रिक प्रौढ मताधिकाराशी संबंधित आहे
- (६) समान नागरी कायदा हा जमातवादाच्या समस्येवर उपाय आहे.
- (७) राष्ट्र भाषेचा विकास हा भाषिकवादाच्या समस्येवर उपाय आहे.
- (८) भारतीय संविधान ताठर स्वरूपाचे आहे.
- (९) सुमनदेवी पंडित ह्या लोकसभेच्या पहिल्या महिला सभापती होत्या.
- (१०) महापौरांची पाच वर्षांच्या कार्यकाळासाठी निवड होते.

२. स्त्रियांवर होणाऱ्या हिंसाचाराच्या विविध प्रकारांविषयी लिहा. १५

किंवा
२. अंधत्वाच्या कारणांची चर्चा करा व अंधत्वाची समस्या सोडवण्यासाठी उपलब्ध असलेले उपचारांची चर्चा करा. १५
३. जातव्यवस्थेमुळे निर्माण झालेली विषमता स्पष्ट करा. १५

किंवा
३. जमातवाद ही संकल्पना स्पष्ट करा. त्याच्या कारणांची चर्चा करा. १५
४. भारतीय राज्यघटनेची कोणतीही पाच वैशिष्ट्ये वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १५

किंवा
४. भारतीय नागरिकांच्या मुलभूत कर्तव्यांची चर्चा करा. १५
५. भारतीय राजकारणातील स्त्रियांच्या भूमिकेवर प्रकाश टाका. १५

किंवा
५. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) १५
 - (अ) भारतीय समाजाचे बहुसांस्कृतिक स्वरूप
 - (आ) प्रसारमाध्यमातील स्त्रियांचे चित्रण
 - (इ) भारतातील प्रादेशिक पक्ष
 - (ई) भाषिक संघर्ष
 - (उ) भारतीय सरनाम्यातील दोन उद्दिष्ट्ये
